

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	9
Capitolul 1	
Apariția și evoluția instituției publice de statistică în România	11
1.1. Apariția și evoluția statisticii	11
1.2. Primii germeni ai statisticii oficiale din România	16
1.3. Organizarea sistemului statistic în România	21
1.4. Școala și învățământul statistic în România	25
1.5. Câteva lucrări statistice mai semnificative	25
1.6. Reflectarea statisticii prin mijloace scrise și vorbite	28
1.7. Statistica oficială românească pe plan internațional	29
Capitolul 2	
Sistemul conturilor naționale (SCN), instrument de măsurare și analiză macroeconomică	33
2.1. Noțiuni introductive	33
2.1.1. Macroeconomia și microeconomia	34
2.1.2. Elementele specifice macroeconomiei	34
2.2. Apariția, evoluția și definirea Sistemului Conturilor Naționale (SCN)	35
2.2.1. Istoricul Sistemului Conturilor Naționale	37
2.2.2. Originea Sistemului Conturilor Naționale	38
2.2.3. Trăsăturile și rolul S.C.N. - 1993	40
2.3. Funcțiile și obiectul de cercetare al Sistemului Conturilor Naționale	42
2.4. Principiile Sistemului Conturilor Naționale	43
2.3.1. Principiul partidei duble	43
2.3.2. Principiul continuității activității	46
2.3.3. Principiul interdependenței exercițiilor	46
2.3.4. Principiul permanenței metodelor	47
2.3.5. Principiul necompensării	47
2.3.6. Principiul entității	48
2.3.7. Principiul cuantificării monetare	48
2.3.8. Principiul costului istoric	49
2.3.9. Principiul prudenței	50
2.3.10. Principiul intangibilității bilanțului de deschidere	50
2.5. Procedeele metodei contabilității naționale (S.C.N.)	51
2.5.1. Procedee comune tuturor științelor	51
2.5.2. Procedee proprii contabilității	53
2.5.3. Procedee proprii statisticii	54
Capitolul 3	
Baze teoretice în măsurarea rezultatelor activității economice	55
3.1. Circuitele economice și componentele lor	55
3.2. Componentele circuitului economic	56
3.3. Modelele de prezentare a circuitului de ansamblu al economiei naționale	60
3.3.1. Prezentarea circuitului sub formă grafică	61
3.3.2. Prezentarea circuitului sub formă de ecuații	63
3.3.3. Prezentarea circuitului prin intermediul conturilor	63

3.3.4. Prezentarea circuitului sub formă matricială	63
3.3.5. Locul statului în circuitul economic	64
3.3.6. Locul străinătății în circuitul economic	65
3.4. Sectoarele instituționale utilizate în Sistemul Conturilor Naționale	66
3.4.1. Societăți și cvasisocietăți nefinanciare	66
3.4.2. Instituții financiare	67
3.4.3. Societăți de asigurare	67
3.4.4. Administrația publică	68
3.4.5. Administrația privată	68
3.4.6. Gospodăriile populației	68
3.4.7. Restul lumii	69
3.5. Gruparea sectoarelor instituționale în SCN 1993	70
3.5.1. Sectorul „Corporații nefinanciare” (S11)	71
3.5.2. Sectorul „Corporații financiare” (S12)	73
3.5.3. Sectorul stat (S13)	73
3.5.4. Sectorul „Gospodăriile populației”	74
3.5.5. Sectorul „Instituții non profit” ce servește sectorul „Gospodăriile populației” (S15)	74
3.5.6. Sectorul „Restul lumii” (S2)	74
3.6. Agregarea activităților economice în S.C.N.	74
3.7. Conturi de activitate ale subiectelor economice	76
3.7.1. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitățile economice ale unei firme	76
3.7.2. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei gospodării (menaj privat)	81
3.7.3. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei instituții publice (menaj public)	82
3.7. Conturi ale sectoarelor	85
3.7.1. Conturile de producție ale sectoarelor	85
3.7.2. Conturile de venituri ale sectoarelor	88
3.7.3. Conturile de modificare a patrimoniului sectoarelor	89
3.8. Conturile macroeconomice	90
3.8.1. Delimitări și principii de bază	90
3.8.2. Activitatea de producție în S.C.N.	90
3.8.3. Producția intermediară și producția finală	91
3.8.4. Consumul final, investițiile și amortizarea	93
3.8.5. Conceptul „intern” și conceptul „național”	94
3.8.6. Problema privind evaluarea	95
3.9. Conținutul conturilor macroeconomice	95
Capitolul 4	
Indicatorii de măsurare și analiză a rezultatelor la nivel macroeconomic	103
4.1. Terminologie, concepte, definiții, indicatori	103
4.2. Calculul principalelor agregate de rezultate	108
4.2.1. Produsul Intern Brut (PIB)	108
4.2.2. Produs Național Brut (PNB)	116
4.2.3. Produsul Intern Net (PIN)	117
4.2.4. Produsul Național Net (PNN)	118
4.2.5. Venitul Național (VN)	118
4.2.6. Venitul Personal (VP)	119
4.2.7. Venitul Personal Disponibil al Gospodăriilor (VPD)	119
4.3. Calculul agregatelor în Sistemul Producției Materiale – S.P.M.	120
4.5. Utilizarea indicatorilor macroeconomici în analize comparative	123
4.5.1. Determinarea indicatorilor macroeconomici la paritatea puterii de cumpărare (PPC)	123
4.5.2. Programul de Comparare Europeană (PCE)	127
4.5.3. Programul De Comparare Internațională (PCI)	129
4.5.4. Procedee de comparare a indicatorilor	130

4.5.5. PPC – Paritatea puterii de cumpărare în condițiile extinderii UE	135
4.5.6. Dinamica indicatorilor macroeconomici	136
4.6. Exprimarea în prețuri comparabile. Măsurarea inflației. Deflatarea indicatorilor economici	139
4.6.1. Deflatarea pentru stabilirea agregatelor în expresie reală și principalii indici de preț utilizați	152
4.6.2. Alți indici de preț pentru măsurarea inflației	157

Capitolul 5

Conturile trimestriale și ale sectoarelor instituționale	173
5.1. Avantajele folosirii conturilor naționale trimestriale	174
5.2. Conturile sectoarelor instituționale în România	177
5.3. Exprimarea conturilor naționale în prețuri comparabile	184
5.4. Indicatori statistici pe termen scurt	194
5.4.1. Introducere	194
5.4.2. Sistemul EUROSTAT de indicatori și indicatorilor pe termen scurt	194
5.4.3. Indicatorii pe termen scurt ai băncii mondiale	198
5.4.4. Studiu de caz - România	200

Capitolul 6

Conturile regionale	211
6.1. Cadrul general	211
6.1.1. Teritoriul regional	211
6.1.2. Tipurile de unități instituționale	212
6.2. Metode de regionalizare	214
6.3. Principalele agregate pe ramuri de activitate	215
6.4. Metode statistice pentru regionalizarea PIB	218
6.4.1. Conturile regionale ale sectorului instituțional	218
6.5. Conținutul operațiunilor din conturile naționale regionale	219
6.5.1. Contul de alocare a veniturilor primare ale gospodăriilor populației	219
6.5.2. Contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor populației	222
6.6. Metodologia de elaborare a conturilor regionale în România	225
6.6.1. Estimarea agregatelor regionale pe ramuri de activitate; calculul PIB regional	225
6.6.2. Conturile regionale ale sectorului instituțional „Gospodăriile populației”	227
6.6.2.1. Regionalizarea contului de alocare a veniturilor primare	227
6.6.2.2. Regionalizarea contului de distribuire secundară a veniturilor	227

Capitolul 7

Utilizări ale indicatorilor macro în analizele economice	231
7.1. Evaluarea nivelului de trai în România	231
7.1.1. Metode și tehnici de evaluare a sărăciei	231
7.1.1.1. Abordări conceptuale și metodologice	231
7.1.1.2. Măsurarea sărăciei	236
7.1.1.3. Indicatori ai sărăciei	249
7.1.1.4. Analiza sărăciei	256
7.1.1.5. Probleme ale comparațiilor internaționale ale sărăciei	263
7.1.2. Statistica nivelului de trai și a calității vieții	267
7.1.2.1. Raportul dezvoltării umane	267
7.1.2.2. Identificarea țărilor catalogate ca de primă prioritate/prioritate crescută în îndeplinirea obiectivelor mileniului (Top Priority Countries/High Priority Countries)	274
7.1.2.3. Handbook on Social Indicators – United Nations, New York 1989	277
7.1.3. Ancheta statistică asupra condițiilor de viață	280
7.1.3.1. Metodologia și organizarea anchetei	280
7.2. Determinarea și analiza principalelor proporții și corelații macroeconomice	293
7.2.1. Principalele variabile macroeconomice și corelații dintre acestea	293

7.2.2. Corelația dintre ritmul de creștere a PIB și rata șomajului	294
7.2.3. Corelația dintre rata inflației și rata șomajului	295
7.2.4. Corelația dintre ritmul de creștere a PIB și rata inflației	297
7.2.5. Corelațiile de bază ale creșterii economice	298
7.2.6. Interconexiuni între indicatorii balanței de plăți externe și agregatele macroeconomice de rezultate	304
7.2.7. Corelații monetare	309
7.2.7.1. Principalele conexiuni ce se stabilesc între sursele de date monetar-bancare	309
7.2.7.2. Bilanțul băncii centrale	310
7.2.7.3. Bilanțul agregat al băncilor comerciale	313
7.2.7.4. Situația monetară	314
7.2.7.5. Conexiunea între situația monetară consolidată (SMC) și balanța de plăți (BP)	316
7.2.7.6. Principalele corelații dintre agregatele monetare	317
Capitolul 8	
Măsurarea statistică a economiei neobservate	
8.1. Delimitări conceptuale	319
8.2. Economia neobservată în România	320
8.3. Metode pentru estimarea economiei neobservate	323
8.4. Măsurarea volumului economiei neobservate	327
8.5. Alte elemente care se pot evalua și include în economia neobservată	332
Capitolul 9	
Tabelul input – output, instrument de calcul și analiză macroeconomică	
9.1. Aspecte conceptuale	335
9.2. Ramura economică în alcătuirea sistemului input-output	337
9.2.1. Agregarea ramurilor	337
9.2.2. Ramura de activitate	339
9.2.3. Clasificarea ramurilor de activitate	340
9.3. Alcătuirea tabelului input-output	341
9.3.1. Considerații generale	341
9.3.2. Tabelele resurselor și utilizărilor	347
9.3.3. Tabelele intrări-ieșiri simetrice	361
9.4. Conținutul tabelului input-output	366
9.5. Utilizarea tabelului intrări-ieșiri în analiza macroeconomică	374
Capitolul 10	
Avuția națională – potențial al dezvoltării economico-sociale	
10.1. Componentele avuției naționale	379
10.2. Indicatorii avuției naționale acumulate	382
10.2.1. Indicatorii capitalului fix	382
10.2.2. Indicatorii stocurilor de materiale	385
10.2.3. Indicatorii altor elemente ale avuției naționale acumulate	386
10.3. Indicatorii resurselor naturale	388
10.3.1. Indicatorii fondului funciar	388
10.3.2. Indicatorii resurselor minerale	389
10.4. Indicatorii resurselor spirituale	390
10.5. Indicatorii mediului înconjurător	391
10.6. Investițiile străine directe ca parte acumulată a avuției naționale	394
10.6.1. Metodologia și organizarea cercetării statistice	394
10.6.2. Rezultatele cercetării statistice	399
10.7. Metodologia de calcul a indicelui prețurilor de consum (IPC)	403
<i>Bibliografie</i>	429